

ירושלים, כ"ד כסלו תשפ"ד
07 דצמבר 2023

הבהרה: פרוטוקול ועדת מכרזים אינו מהווה התקשרות או התחייבות להתקשרות כלפי מאן דהוא. התקשרות תיעשה אך ורק על ידי הוצאת הזמנה ו/או הסכם חתומים על ידי מורשי החתימה המוסמכים לחייב את המדינה.

פרוטוקול ועדת מכרזים מיום 22.11.23
פרוטוקול מס' 128/23

נוכחים: מר מאיר בינג, יו"ר
מר אמיר גטהון, סגן החשב, חבר
עו"ד אורית בקר, סגנית היועץ המשפטי, חברה
מר יגאל פחימה, מנהל נכסים ולוגיסטיקה, חבר (נכח בזום)
גב' ליעד כהן פקר, מרכזת בכירה (תקציב, תמחיר ובקרה), משקיפה
מר סמי להיאני, מנהל אגף פיתוח כלכלי של המגזר הערבי, משקיף (נכח בזום)
מר עבד אלככים עזאם, מנהל תחום גורמים עסקיים, הרשות לפיתוח כלכלי של
המגזר הערבי (נכח בזום)
מר בן זילברמן, יועץ מנכ"ל, משקיף (נכח בזום)
גב' שני גולן, יחידת המכרזים, משקיפה
גב' טלי מחבר, מנהלת יחידת הלוגיסטיקה, מ"מ מרכזת ועדת מכרזים

נושא: התקשרות עם קרן - שמש מקבוצת עוגן בע"מ (חל"צ) לביצוע ליווי לעסקים קטנים
במגזר הערבי

מצ"ב בקשה מאת מר עבד עזאם, מנהל תחום גורמים עסקיים ברשות לפיתוח כלכלי של מגזר המיעוטים.

הרשות לפיתוח כלכלי של המגזר הערבי פועלת במסגרת מטרותיה, בין היתר, לחיזוק ושילוב כלכלת החברה הערבית ובפרט העסקים בבעלות בני מיעוטים, בכלכלת החברה הישראלית. במסגרת זו מבקשת הרשות לפעול לקידום המצב הכלכלי והתעסוקתי בחברה הערבית, ושיפור מצב הסוציאקונומי בחברה הערבית ומתן הזדמנות לעסקים להתפתח ולגדול באמצעות הגדלת אחוז המועסקים בתעסוקה הולמת ואיכותית במשק; שיפור מצב הגביה ביישובים וגם הקטנת שיעורי החוסר מע"ש של הצעירים והורדת אחוזי הפשיעה. מנתוני הרשות עסקים בחברה הערבית מהווים שוק משני לכלכלה המרכזית, המתמקדת בעיקר בערם המרכזיות (כגון תל אביב) והם מתקיימים בין היתר משירותים שהם מספקים לכלכלה המרכזית בזמן צמיחה.

כעת מבקשת הרשות לצאת במיזם משותף עם קרן שמש מקבוצת עוגן (חל"צ) שמטרתו לאפשר לבעלי עסקים קטנים מהחברה הערבית לרכוש כלים לניהול עסק מפרנס בר קיימא באמצעות מפגשים עם אנשי מקצוע מהקהילה העסקית ומנהלים מנוסים מתנדבים לצד מערך תומך של תוכן וקהילה. המיזם מתוכנן לשנה בתוספת אופציה של שנה נוספת, וזאת בהיקף של עד 4 מלש"ח, השתתפות שני הצדדים.

מר עזאם מציג כי בעלי העסקים בחברה הערבית חווים אתגרים וקשיים ייחודיים וזאת ממספר סיבות:

- רוב העסקים בחברה הערבית הם עסקים קטנים, בעיקר זעירים (מעסיקים פחות מ 4 עובדים) – כאשר עסקים אלו מהווים כ 6.5% מכלל העסקים בישראל.
 - הענפים הדומיננטיים הם בנייה וחומרי בניין, קמעונאות, מזון, מסעדנות, הובלות, מוסכים, רכבים משומשים/חלקי חילוף לרכב, ביגוד, חקלאות ונותני שירותים – זוהי פעילות יצרנית מצומצמת בענפים תעשייה/חקלאות.
 - היעד אזורי תעשייה ומסחר מסודרים ותשתית מוגבלת של תחבורה.
 - פערים תרבותיים ושפתיים המקשים על מודעות ונגישות למכרזים ממשלתיים.
 - אי נגישות לאשראי בשל קושי לגייס הון ומתן בטוחות – היבטים בולמי צמיחה.
- מר עזאם מציג כי לצד חסמים אלו ישנו פוטנציאל צמיחה גבוה אותו מבקש כעת להביא לידי מימוש וזאת ממספר טעמים :
- החברה הערבית מאופיינת בשיעור גבוה של צעירים באוכלוסייה נתון שניתן להישען עליו לצמיחה מהירה וארוכה.
 - בשנים האחרונות נצפתה בקרב הצעירים מגמה של עליה משמעותית ברמת ההשכלה וחתירה לשיפור רמת החיים תוך אימוץ הרגלי צריכה ופנאי מודרניים.
 - יש עלייה בשיעור השתתפות נשים בפעילות הכלכלית ובשיעור האקדמאיים המשתלבים בתעשיות ההיי טק.
 - פיתוח והצמחת עסקים קטנים בחברה הערבית יביא לעלייה בהכנסות מארנונה ברשויות המקומיות הערביות ויאפשר פרנסה לצעירים כך שישארו בעיר. במקביל, תעסוקה הולמת תביא להפחתת הפשיעה והאלימות.

הבקשה

כעת כאמור מבוקש לקדם ביצוע המיזם שיתמקד בליווי עסקים קטנים מהמגזר הערבי על מנת לפרוץ את החסמים שפורטו. מר עזאם סוקר בפני הועדה את המיזם והפעילויות שניתנות והכלים שיינתנו לעסקים המשתתפים ואופן בחירת העסקים ותנאי ההשתתפות ומדדי ההצלחה והתשומות הצפויות בסיום התוכנית מפורטים במצגת המצ"ב (נספח מספר 1).

תקופת ההתקשרות המבוקשת הינה עד 12 חודשים עם אופציה להארכת ההתקשרות בתקופה נוספת של 12 חודשים נוספים לכל היותר כאשר העלות לכל שנה הינה 1,999,965 ₪ השתתפות שני הצדדים.

הפעילות במיזם תתבצע באמצעות מפגשים עם אנשי עסקים ומנהלים מנוסים מתנדבים ומערך תומך של תוכן וקהילה. כולל מפגשי אבחון לבעלי עסקים קטנים עם פאנל מנטורים ומעקב אחר יישום ההמלצות למשך כחודשיים כאשר בעל העסק שיקח חלק בתוכנית זוכה לתוכנית עבודה לקידום העסק, מעקב צוות קרן-שמש על יישומה וכן סיוע של מומחים ומעגלי סיוע נוספים של יזמי קרן-שמש. במקביל לליווי הפרטנית יכלול המיזם הרצאות לבעלי העסקים בהן יקבלו בעלי העסקים מידע על כלי הסיוע של הממשלה. מובהר כי התוכנית תוגש לדוברי ערבית ותכלול גיוס של מתנדבים מהחברה הערבית.

מר עזאם מציין כי רכיבי התוכנית כוללים גם התייחסות לעסקים שימשיכו במסגרת זו כך שמבוקש להציע למתאימים ליווי מסובסד בהגשת בקשות למימון צמיחה של העסק והמשך תהליך עם מנטור מלווה ניהולי ל 18-6 חודשים לצד העמדת מכלול כלי הסיוע של קרן-שמש.

מר עזאם מציג את יעדי התוכנית לתקופה 2024-2026:

- 300 בעלי עסקים מהחברה הערבית – ישתתפו בהרצאות.
- 200 בעלי עסקים מהחברה הערבית – יקבלו תכנית ליווי לחודשיים (פאנל מנטורים + מומחים) 18 שעות לכל בעל עסק.
- אופציה למעוניינים – סיוע בהגשת בקשות לאשראי- 14 שעות לכל בעל עסק
- אופציה למתאימים - השתלבות בתכנית המשך, מנטורינג של 18-6 חודשים 89 שעות לכל בעל עסק וסל של הרצאות ומפגשים במסגרת קהילת קרן-שמש הכללית

מר עזאם מציין כי יעדי המיזם הינם כדלקמן - משתתפי התוכנית יגדילו את המכירות שלהם ב 20% במוצע בתום התוכנית; משתתפי התכנית יעלו את הרווחיות שלהם ב 20% במוצע בתום התכנית; 80% בעלי העסקים יתפרנסו מהעסק ויעסיקו לפחות עוד עובד נוסף. חשב המשרד מנחה כי לקראת תום שנת הפעילות הראשונה יוגש דו"ח מסכם הכולל סוגיות שעלו, עמידה ביעדים ולקחים להמשך הפעילות.

מר עזאם מציין כי לצורך השגת המטרות מבוקש להתקשר במסגר מיזם משותף עם קרן שמש – מקבוצת עוגן שהינה חברה לתועלת הציבור. הוא מציג כי קרן שמש הוקמה על ידי קרן אדמונד יי ספרא והיא הנציג הבלעדי בישראל של הארגון העולמי Youth Business International (מיסודה של קרן הנסיך צ'ארלס).. כיום הקרן היא חלק מקבוצת עוגן, קבוצה פיננסית-חברתית של ארגונים ללא כוונת רווח שעוסקת במתן אשראי ובהעצמה פיננסית של אוכלוסיות חלשות כלכלית, עסקים קטנים ומלכ"רים. הקרן זכתה בפרס כנס שדרות לחברה 2016 ובעלת תו "מידות לאפקטיביות" ותו "מנהל התנדבות באיכות" של הרשת להתנדבות ארצית. ביחס לנושא המטרה של המיזם ישנו ערך מוסף מקצועי לחבירה עם הקרן אשר מסייעת מאז 2005 לעסקים קטנים ומלכ"רים בעזרת מעל 1,200 מנטורים מתנדבים ומעניקה מעטפת של מומחים, תוכן ותמיכה קהילתית, כאשר נכון להיום ליוותה הקרן מעל ל 4350 בעלי עסקים קטנים. עוד מציין מר עזאם כי לקרן גם ניסיון בביצוע מספר פרויקטים, שהסתיימו, בפעילות במסגרת המגזר הערבי.

בפני הועדה מוצגים שורה של פרויקטים אותם ביצעה קרן שמש בעבר בתחומים דומים: כך ביצעה עם משרד הכלכלה נבנתה תכנית סיוע למעל 500 בעלי עסקים במשבר, תוך איפיון ובניית מערכת טכנולוגית המסייעת הנגשת הסיוע לבעלי העסקים בהיקף של 1.5 מלשח; תוכנית עם עיריית ירושלים לליווי מיזמים חברתיים בעלי מאפיינים עסקיים לבעלי עסקים בתחילת דרכם העסקית השוכרים מקום בהאב גוננים בעיר. פרויקט הממשיך היום במסגרת מתן ליווי; האב "קליקה כפר קאסם"- במסגרת נותן ישרותים במכרז שערכה הרשות המקומית הקרן משמשת כגוף המפעיל מטעם הרשות המקומית בהיקף של כ- 300 אש"ח לשנה לוו 6 בעלי עסקים לצד תכנית תוכן מקיפה

לשוכרי ההאב וקהל רחב בכפר קאסם בנושאי יזמות, העצמה וחיבור לקהיליה העסקית והתנהלות עסקית; בידיים שלנו – מגידל שאמס – תוכנית שהופעלה בשיתוף עם בית הנשיא ברשות המקומית מגידל שאמס במסגרתה לוו 10 בעלי עסקים החל ממפגש מרכזי של התייעצות עם פאנל המנטורים, התאמת תכנית עבודה ושיבוץ למנטורים מומחים ע"פ הצרכים.

מר עזאם מדגיש כי קרן שמש הינה הגוף החברתי היחיד אשר נותן את שירותי ליווי עסקים באמצעות גוף פלנטרופי חברתי ללא מטרות רווח, אשר יודע גם להפנות למקורות מימון רלוונטיים מתוך מטרה להביא לצמצום פערים בקרב העסקים בחברה הערבית.

לשאלת סגן חשב המשרד ביחס לקיום הפעילות באמצעות הסוכנות לעסקים קטנים משיב מר עזאם כי ישנן פעולות אשר הרשות מבצעת עם הסוכנות לעסקים קטנים ובינוניים מכוח החלטת 550 ואולם ביחס ליווי עסקים קטנים באופן מתמשך מביקתו מול הגורמים המקצועיים עיקר הכלים הקיימים בסוכנות הינם מוצרי ייעוץ בהכשרה והדרכה באופן מצומצם כאשר לא קיימת להם תוכנית הוליסטית שמהווה ליווי ארוך טווח אלא ככזה המתמקד במתן שירותים מפוצלים. הרשות מציינת כי פנתה לסוכנות לעסקים קטנים ובינוניים (להלן: "הסוכנות") ביחס לפעילות המתוכננת מתוך בחינה משותפת של ההיתכנות לביצוע בסוכנות עצמה או באמצעות המיזם כאמור. נציג הרשות לפיתוח כלכלי ציין כי עמדת הסוכנות היא שהרשות תקדם את המיזם כמתוכנן תוך תיאום התקדמותו בתיאום עם הסוכנות וכן תישקול הסוכנות את נכונותה לקחת חלק בועדת ההיגוי של המיזם המתוכנן.

סגנית היועץ המשפטי מציינת כי רכיבי האופציה הכוללים ליווי מתמשך בעלות מסובסדת והשתלבות בתוכנית מנטורינג ייעשו בכפוף לקביעת קריטריונים לסיווג המשתתפים הרלוונטיים ותוך שמירה על עקרון השוויון והגעה להיקף מקסימאלי של זכאים, והכל בכפוף לאישור משפטי מראש. עוד היא מדגישה כי ככל שמתוכננות פעילות פרסום במסגרת הפעילות עליהן להתבצע בהלימה להוראות התכ"ם והנחיות היועצת המשפטית לביצוע פרסומים ממשלתיים ובתיאום מול דוברת המשרד.

מר עזאם מציין כי קרן שמש המציאה הצהרה בנוסח הנדרש בדבר מחויבותה להעמיד לפחות 50% מהעלות הכוללת של המיזם תוך ציון מקורותיה העצמיים.

נוכח האמור ועדת המכרזים מוצאת כי מבחינת הדברים נראה כי לנוכח כך שלמשרד ישנה השפעה משמעותית בקביעת התוצרים והיעדים של המיזם שהינם בהלימה לפעילות הרשות כיום ולצרכיה שניכר שלמשרד צפויה להיות מעורבות גבוהה בביצוע הפעילות המתוכננת וכי מוסכם שהבעלות על תוצרי המיזם תהינה במשותף תוך הגנה על זכויות המשרד כנדרש – הרי שניתן לסווג כי הפעילות המבוקשת הינה התקשרות לביצוע עסקה ולא תמיכה.

מר עזאם מציינת כי קרן שמש נכונה להשתתף במימון מחצית מעלות מיזם בסך של 999,983 ₪ המהווים 50% מעלות המיזם לשנה. בהתאם להוראת התכ"ם, מסרה קרן שמש הצהרה בחתימת

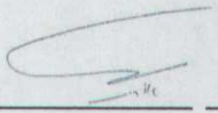

מורשי החתימה, מאומתת על ידי עורך דין, הכוללת פירוט של העלות הכוללת של ביצוע המיזם, תוך ציון מקורותיה העצמיים, העתק ההצהרה מצורף כנספח ג'. בנוסף לאור העדכון בהוראת התכ"ם לאחרונה בנושא מיזמים משותף הגוף העביר התחייבות כי אין לו התקשרויות קיימות עם משרדי ממשלה או גופים ציבוריים אחרים לצורך ביצוע מיזם משותף הדומה למיזם המתוכנן (מצ"ב כנספח לפרוטוקול).

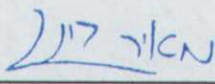
ועדת המכרזים מחליטה כי בטרם יוכרע על אישור ההתקשרות בועדת המכרזים היחידה המקצועית תפרסם את כוונתה להתקשר במיזם משותף. ועדת המכרזים מציינת לפנייה כי נוכח כך שתיקבע בעלות משותפת על תוצרי הפרויקט החדש; נוכח היוזמה וההשפעה שנקטה הרשות ביחס להתנתעת הפעילות; נוכח זאת שהדברים תואמים את יעדי הרשות לפיתוח כלכלי הרי שהפעילות המבוקשת מהווה התקשרות לרכישת שירותים ועריכתה כפטור ממכרז במסגרת מיזם משותף הינה היעילה ביותר בנסיבות העניין. הועדה מנחה כי האישור הסופי ביחס למיזם, לרבות התקציב המפורט, יובא לפנייה לאחר שיתבצע פרסום כנדרש באתר האינטרנט של החשב הכללי ויוצגו תוצאותיו.

הוחלט:

1. להנחות את מרכזת ועדת המכרזים לפרסם הודעה באתר האינטרנט של מינהל הרכש לפי תקנה 3.ב לתקנת חובת המכרזים על כוונת המשרד להתקשר עם קרן שמש – מקבוצת עוגן בע"מ (חל"צ), על פי כלל העקרונות המפורטים לעיל וזאת בסך שלא יעלה על 1,999,965 ₪ כולל מע"מ, לשני הצדדים, לתקופה של 12 חודשים עם אופציה למשרד להאריך בתקופות נוספות מפעם לפעם שלא יעלו על 12 חודשים נוספים במצטבר. הכל בכפוף לכך שהעמותה תעמיד סכום שלא יפחת ממחצית עלויות ביצוע הפרויקט ושההתקשרויות שיבוצעו במסגרת הפרויקט יהיו כפופות לדיני מכרזים.
2. בכפוף להודעת מרכזת ועדת המכרזים בתום תקופת הפרסום האמור בסעיף 1 לעיל, הנושא ישוב לדיון בועדת המכרזים לשם אישור ההתקשרות ופרטיה על פי הוראת התכ"ם.

אורית בקר

גטהון אמיר

מאיר בינג

יגאל פחימה

עבד אלחכים עזאם
חתימת מגיש הבקשה ומנהל ההתקשרות